

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Forskningspolitiska enheten

Konkurrenskraftsrådet den 2 mars 2010 Forskning

Kommenterad dagordning inför samråd med EU-nämnden den 26 februari 2010

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan
7. Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om gemenskapens deltagande i ett gemensamt forsknings- och utvecklingsprogram för Östersjön (Bonus-169) som genomförs av flera medlemsstater
 - *Lägesrapport*
15234/09 RECH 369 COMPET 457 ENV 756 CODEC 1260
6046/10 RECH 30 COMPET 33 ENV 58 CODEC 84

Kommissionens rapport beskriver läget i förhandlingarna om ett förslag som syftar till att fastställa EU:s deltagande i ett gemensamt Östersjöforskningsprogram (Bonus 169), vilket genomförs av åtta medlemsstater kring Östersjön. Bonus ska enligt förslaget genomföras i två separata faser: först en inledande strategisk fas, sedan en genomförande fas på minst fem år. Vidare innebär förslaget att de deltagande staternas kontanta bidrag och bidraget från gemenskapen kommer att förvaltas som en verklig, gemensam pott.

Förslag till svensk ståndpunkt: SE välkomnar förslaget om Bonus-169. Däremot stödjer SE inte den föreslagna finansieringsmodellen i form av en verklig, gemensam pott.

9. Förberedelser inför Europeiska rådets möte den 25–26 mars 2010: Europeisk strategi för tillväxt och sysselsättning
 - *Information från kommissionen om meddelandet "EUROPE 2020"*

– *Diskussion (forskningsfrågor)*

Frågan om EU 2020 har tidigare varit i nämnden i samband med förberedelserna inför extra EU toppmötet för stats- och regeringscheferna den 11 februari. De dokument som skall utgöra grunden för debatten är Barossos första inspel till toppmötet samt Herman van Rompuys "Seven Steps to Deliver on the European Strategy for Growth and Jobs". Dokumenten fokuserar på strategins övergripande inriktning respektive styrningsfrågorna. Kommissionen har aviserat att man ämnar lägga fram ett meddelande som omfattar hela strategin den 3 mars, d.v.s. dagen efter konkurrenskraftsrådets möte, inför vårt toppmöte i mars. Ett beslut om hela strategin skall antas av stats- och regeringscheferna i juni 2010. Det spanska ordförandeskapet har valt att av de rådskonstellationer som är berörda, skall endast ECOFIN förbereda ett skriftligt dokument inför toppmötet i mars. På KKR 1-2 mars skall man därför endast hålla policydebatter. En debatt som kommer att hållas på forskningsministrarnas del av mötet och utgå från nämnda bakgrundsunderlag och handla om innovations och forskningsfrågor inom ramen för den kommande strategin.

Svensk standpunkt: De tre huvudprioriteringarna motsvarar svenska prioriteringar ; basera tillväxt på kunskap och innovation, ett samhälle för alla med hög sysselsättning och grön tillväxt. Särskilt positivt är att man betonar behovet av ökade satsningar på forskning och innovation i enlighet med slutsatserna vid rådsmötet i december. KKR bör ha en klar roll då ökat ansvarstagande och ägarskap är en viktig målsättning i den nya strategin och KKR är ansvarigt för hela mikrodelen.

10. Utvecklingen av ledningen av det europeiska forskningsområdet: nytt mandat för kommittén för vetenskaplig forskning (Crest)

- *Antagande av rådets resolution*
6360/10 RECH 51 COMPET 53

Under SE ordförandeskap antog rådet 3 december resolutionen "Enhanced governance of the European Research Area". Resolutionen erkände bl.a. behovet av en förstärkt styrning av ERA. Vidare framhölls att CREST bör spela en mer aktiv roll genom strategisk rådgivning om ERA. För att kunna utföra denna uppgift angavs att CREST behöver ett nytt mandat som bör antas av rådet vid halvårsskiftet 2010.

Utkastet till slutsatser behandlar den fortsatta utvecklingen av ERA:s styrning. Med hänvisning till resolutionen från 3 december föreslås ett nytt mandat för CREST, inklusive ett namnbyte till ERAC (European Research Area Committee). Mandatet innebär att ERAC ska vara en rådgivande kommitté som ger strategiska råd i ett tidigt skede till rådet, KOM och MS.

ERAC uppgifter blir bl.a. att föreslå policy-åtgärder, övervaka utvecklingen av ERA, identifiera behovet av utvärdering, bidra till koordinering av nationell policy och bidra i förberedelserna av särskilda ministerkonferenser om ERA.

Vid sidan av det nya mandatet framhåller även slutsatserna a) vikten av en bättre interaktion inom rådet vad gäller kunskapstriangeln, b) att ordförandeländer ordnar ministerkonferenser om ERA, c) att KOM inbjuds att på ett sammanhängande sätt överväga frågor som rör forskning, innovation och utbildning, samt d) vikten av interaktion med EU-parlamentet om ERA.

Förslag till svensk ståndpunkt: SE välkomnar förslaget till resolution. Det arbete som påbörjades under SE ordförandeskap förs nu vidare i syftet att underlätta utvecklingen av det europeiska forskningsområdet (ERA).

11. Utvärdering av Europeiska forskningsrådets (EFR) mekanismer och strukturer

- *Antagande av rådets slutsatser*
6361/10 RECH 52 COMPET 54

En utvärdering av ERC presenterades i juli 2009. Med utgångspunkt i utvärderingen och synpunkterna på densamma identifierar förslaget till rådslutsatser ett antal områden där åtgärder krävs för att ERC ska utvecklas på ett positivt sätt.

Åtgärderna gäller ERC:s granskning av forskningsansökningar, integrering av ERC:s vetenskapliga och administrativa funktioner, undvikande av jävssituationer, transparens i verksamheten, förenklade regler för forskningsstöd och extern kommunikation i syfte att uppmuntra deltagande.

Vidare innehåller slutsatserna en uppmaning till KOM att genomföra en uppföljande utvärdering av ERC senast juli 2011. Utvärderingen ska bl.a. granska om ERC:s struktur är ändamålsenlig eller om en ny struktur behövs. Om det sistnämnda visar sig nödvändigt ska rekommendationer ges som innebär en implementering av en ny struktur i samband med det 8:e ramprogrammet för forskning som startar 2014.

Förslag till svensk ståndpunkt: SE välkomnar förslaget till rådslutsatser.

12. Europeiska forskares rörlighet och karriärer (gemensamma förhandlingar med rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor)

- *Antagande av rådets slutsatser*
6362/10 RECH 53 EDUC 29 SOC 102 COMPET 55

Europeiska rådet har i sina slutsatser från maj 2008 uppmanat till att skapa ”den femte friheten”, vilket innebär fri rörlighet av kunskap. Rådet antog 26 september 2008 slutsatser om forskarmobilitet som bl.a. behandlade frågan om socialförsäkringssystemens utformning. En rapport från Gago-Biltgen i maj 2009 lämnar specifika förslag på hur mobiliteten kan stimuleras.

Förslaget till rådslutsatser innebär att MS erkänner behovet av konkreta åtgärder för ökad mobilitet. Sådana åtgärder kräver samarbete mellan olika

policyområden, framförallt forsknings, arbetsmarknads- och socialförsäkringsområdena.

Följande insatser nämns a) förbättrad information om socialförsäkringssystemens regler vid mobilitet mellan länder, b) lösningar för forskares behov av socialförsäkringar, c) pensioner, d) applicering av principerna om "flexicurity" och e) forskares möjlighet att bidra till agendan för "New skills for new jobs".

Rådskommittéerna "Social protection committee" och "Employment committee" inbjuds att lämna synpunkter. KOM och MS inbjuds att reflektera över ytterligare legala, normativa och administrativa instrument som kan bidra till mobilitet.

Förslag till svensk ståndpunkt: SE välkomnar förslaget till rådslutsatser. Insatser som kan stimulera till mobilitet är helt centrala för ambitionen att uppnå den femte friheten, dvs. fri rörlighet för forskare, kunskap och teknik.

13. Övriga frågor

b) Resultatet från det informella mötet i rådet (konkurrenskraft) den 8–9 februari (San Sebastian)

– Information från ordförandeskapet

Det informella ministerrådet för forskningsministrarna hölls i San Sebastian i Spanien. Temat för mötet var hur forskning och innovation kan ge stöd för utveckling och tillväxt mot bakgrund till den finansiella krisen och med utgångspunkt i temat för det spanska ordförandeskapet; "Integration, involvement, inclusion".

En dokument, Donostia-deklarationen, hade tagits fram av det spanska ordförandeskapet som just betonar hur forskning och innovation är central för den ekonomiska återhämtningen och bör ges en framträdande roll i EUs kommande strategi EU 2020.

Från svensk sida lyfte vi fram betydelsen av att högre utbildning, vid sidan av forskning och innovation, är av betydelse för en fortsatt framgångsrik utveckling. Vi betonade också att vetenskapssamhället måste engageras för att identifiera de framtida utmaningarna, inte minst för de sociala frågorna. Stöd gavs också till ordförandeskapet som lyft fram forskningens betydelse för att bekämpa fattigdom särskilt i ljuset av katastrofen på Haiti och att malaria är en sjukdom som särskilt drabbar fattiga länder.

Förslag till svensk ståndpunkt: Sverige bör ge stöd till ordförandeskapets initiativ.

g) ITER

– *Information från kommissionen*

ITER är ett forskningsprojekt för att bygga världens största fusionsforskningsanläggning. I projektet deltar EU (genom Euratom), USA, Ryssland, Japan, Kina, Sydkorea och Indien. EU är värd för anläggningen. Projektet har drabbats av signifikant ökad kostnad i förhållande till den uppskattning av kostnaden som gjordes 2001 och som låg till grund för avtalsförhandlingarna.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att ITER-projektet ska drivas vidare förutsatt att kostnaderna kan hållas på en acceptabel nivå och att fördyringarna inte leder till att den svenska EU-avgiften höjs.

**h) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén
Främjande av privata och offentliga investeringar i syfte att bidra till en ekonomisk återhämtning och långsiktig strukturanpassning utveckling av offentlig-privata partnerskap**

– *Information från kommissionen*

För att lösa den finansiella och ekonomiska krisen genomför EU och dess medlemsstater ambitiösa återhättningsplaner. Investeringar i infrastrukturprojekt är viktiga när det gäller att upprätthålla den ekonomiska aktiviteten i samband med en kris och för att åstadkomma en snabb återgång till en situation med en hållbar ekonomisk tillväxt. I samband med dessa återhättningsinsatser kan offentlig-privata partnerskap (OPP) vara en bra metod för att genomföra infrastrukturprojekt, tillhandahålla offentliga tjänster och främja innovationer. Även om det nu finns vissa tecken på en återhämtning så ligger de projekt som för närvarande håller på att avslutas volym- och värdemässigt på en nivå som väl understiger den nivå som rådde före krisen. Kommissionens meddelande framhåller att man så snabbt som möjligt bör finna nya sätt att stödja utvecklingen av offentlig-privata partnerskap.

Förslag till svensk ståndpunkt: SE välkomnar kommissionens information

**i) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén
Ett offentlig-privat partnerskap om framtidens Internet**

– *Information från kommissionen*

Meddelandet visar på pågående insatser och möjligheter till konsolidering för att stärka Europas position på området. Redan i dag utgör området Framtidens internet ett viktigt inslag i det sjunde ramprogrammet. KOM ser det som angeläget att komplettera den forskning som redan bedrivs med mer marknadsnära insatser för att tillgodose efterfrågan efter smartare tjänster. Områden som nämns är hälsovård, mobilitet, miljö samt energihushållning.

KOM föreslår att ett offentlig-privat partnerskap bildas med utgångspunkt i det engagemang som branschaktörer visat. Målsättningen är att öka branschkompetensen i Europa samt att stödja framväxten av allmännyttiga tillämnningar med ökad prestanda tack vare framtidens internet. KOM avsätter 300 mEuro för ändamålet för perioden 2011-2013. Totalt kan initiativet komma att omfatta upp till 600 mEuro. För ett snabbt genomförande av initiativet kommer befintliga instrument i det sjunde ramprogrammet att utnyttjas.

Förslag till svensk ståndpunkt: Sverige välkomnar informationen.

j) Europeiska institutet för innovation och teknik: Uppdatering av framsteg

– *Information från kommissionen*

Dagordningspunkten är en informationspunkt. Kommissionen förväntas lämna information om implementeringen av KICs (Knowledge and Innovation Communities).

Den första ansökningsomgången för KICs avslutades i december 2009. I det första skedet valdes tre KICs ut. Dessa är framtidens informations- och kommunikationssamhälle, uthållig energi samt klimatförändringar-, utsläppsminskningar och anpassning. Sverige med bl.a. KTH deltar i två av tre utvalda KICs, inom IKT resp. inom energiområdet.

Förslag till svensk ståndpunkt: Sverige välkomnar informationen.

k) Högnivåmöte om informations- och kommunikationsteknik för energieffektivitet (ICT4EE): mot ett hållbart samhälle (Bryssel den 23–24 februari 2010)

– *Information från ordförandeskapet*

Dagordningspunkten är en informationspunkt. Detta möte/konferens om IT och energieffektivisering genomförs för andra året i rad. Bakgrunden till konferenserna är de två meddelanden (2008 och 2009) och den rekommendation (oktober 2009) som Kommissionen lanserat (se

Faktapromemorior 2007/08:FPM120 och 2008/09:FPM106).

Huvudbudskapet är att IT har stor potential för ökad energieffektivisering inom framförallt områdena energi, byggande/boende ("smarta städer") samt transporter, vilket avspeglas i konferensens olika sessioner (smarta städer, smart byggande, smarta elnät, smarta elmätare, logistik och transport.) [I samband med konferensen genomförs även en utställning samt prisutdelning. (Se bifogat program)]

Förslag till svensk ståndpunkt: Sverige välkomnar informationen.